

נספח 2: רשימת יו"רים ומזכ"לים

א. יושבי ראש

שם	תקופה (הערכה)	תנועת הנוער והערות
ישראל אבידור	1974-1977	הנוער העובד והלומד. חבר קיבוץ כפר הנשיא
אריה גלזמן (ממלא מקום)	1977	הנוער העובד הלאומי
אירי קסל	1977-1978	הצופים. חבר קיבוץ חצרים
חנן ארז	1978-1980	השומר הצעיר. חבר קיבוץ הזורע
פיני טוכמכר	1980-1983	הנוער העובד והלומד. חבר קיבוץ ניר אליהו
יוחנן בן יעקב	1983-1986	בני עקיבא. חבר קיבוץ כפר עציון
תאו קמינר	1986-1989	הצופים. חבר קיבוץ צרעה
ברוך קושצ'ובה	1989-1991	הנוער העובד והלומד. חבר קיבוץ רמת רחל
מיקי גרי	1991-1992	הצופים. חבר קיבוץ יראון

שם	תקופה (הערכה)	תנועת הנוער והערות
ניר זמיר	1993-1992	השומר הצעיר. חבר קיבוץ להב. הוחלט שעם פרישתו בסוף 1993 יחליף אותו עובד צור, מזכ"ל הנוער העובד והלומד
אודי גת	1995-1993	הצופים. חבר קיבוץ קטורה. עובד צור בחר לא להיכנס לתפקיד
נפתלי דרעי	1996-1995	האיחוד החקלאי
שמחה פלבר (ממלא מקום)	1997-1996	בית"ר
ניסים שלם	1998-1997	הנוער הלאומי
פסח האוספטר	2001-1998	הנוער העובד והלומד
יואל חסון	2003-2001	בית"ר
יניב שגיא	2007-2003	השומר הצעיר. חבר קיבוץ עין השופט
יהודה (גורי) פרוידנגר	2008-2007	עזרא
רותם יואלי	2020-2008	הצופים
ניסים שלם (ממלא מקום)	2022-2020	הנוער הלאומי – בית"ר
קלי כהן	2023-2022	הצופים
ניסים שלם	—2023	הנוער הלאומי – בית"ר

ב. מזכירים כלליים

שם	תקופה (הערכה)	הערות
אילן בהירי	1974-1976	הושאל ממשרד החינוך
מיקי גורביץ	1976-1983	בתפקיד קודם עסק בקשרי חו"ל בתנועת הצופים. נבחר על ידי הנהלת מועצת תנועות הנוער שבמחלקה לענייני הנוער והחלוץ בהסתדרות הציונית
ישראל ליבנה	1983-1984	השומר הצעיר. נבחר כנציג התנועות בעקבות ועדה לאיתור ומיון, במשרה חלקית
זוהר לבב	1984-1985	השתחרר משירות קבע קצר בצה"ל (חזרה למשרה מלאה)
תמר שירן	1985-1988	הגיעה מהחינוך הפורמלי
פנינה פלדמן	1988-1994	אשת חינוך. עסקה בחינוך לא פורמלי
רחל (רוחל'ה) ורדי	1995-1996	בתפקיד קודם: רכזת נוער בעיריית חיפה
נפתלי דרעי	1996-	בתפקיד קודם: מזכ"ל תנועת הנוער של האיחוד החקלאי ויו"ר מת"ן

נספח 3: אבני דרך בקורות מועצת תנועות הנוער

- 1948 – מכתב התנועות לדוד בן-גוריון: אין מועצה פעילה, משתמשים בשם לצורך הצגת אחדות.
- שנות החמישים – "מועצת תנועות הנוער בישראל, המסונפת לארגון הנוער העולמי WAY", בחסות ובניהול המחלקה לענייני הנוער והחלוץ בהסתדרות הציונית.
- 1961 – החלטת ועדת השרים בנושא התרת כניסה של נציגי תנועות הנוער לבתי הספר (רק בהפסקה הגדולה).
- 1961 – בעקבות דוח ועדת השרים – הקמת "המועצה לענייני תנועות הנוער" במשרד החינוך, בראשות חבר הכנסת אהרן ידלין. התמקדות בתקצוב התנועות.
- ראשית שנות השבעים – שינוי מבני בהסתדרות הציונית. צמצום התמיכה בתנועות הנוער.
- 1974 – מינוי ועדה לקראת הקמת מועצת תנועות הנוער העצמאית (מת"ן).¹
- 1974 – הקמת עמותה עצמאית – "מועצת תנועות הנוער בישראל". המועצה לענייני תנועות הנוער במשרד החינוך ממשיכה בפעילותה.

1 כאמור, השימוש בראשי התיבות החל בתחילת שנות השמונים.

- 1974 – בחירת יו"ר מת"ן, נציג התנועות (ישראל אבירור, הנוער העובד והלומד).
- 1974 – בחירת הנהלה ראשונה למת"ן: מזכירי הנוער העובד והלומד, הצופים, בני עקיבא והשומר הצעיר; נציג התנועות הקטנות; נציג משרד החינוך. כעבור כמה חודשים – שינוי להנהלה שחברים בה כל מזכירי התנועות.
- 1976 – מינוי מזכיר המועצה – עובד שכיר של המועצה (מיקי גורביץ).
- אוקטובר 1976 – הצגת תקנון מת"ן.
- 1977 – ניסיון להתקבל כחברה בארגון הנוער העולמי WAY. הניסיון נכשל. לאחר כמעט עשור, הסרת הכיתוב "מסונפת לארגון הנוער העולמי" מסמל המועצה.
- 1982 – מועצת תנועות הנוער נרשמת כעמותה.
- 1982 – מת"ן מגישה הצעת תקציב עצמאית אשר נדונה במועצה לענייני תנועות הנוער שליד משרד החינוך.
- דצמבר 1986 – ביטול פגישת יו"ר מת"ן עם שר החינוך על ידי אגף הנוער. משבר אמון מול האגף.
- 1990 – מכתב מזכירי התנועות לחבר הכנסת עמיר פרץ, יו"ר המועצה המייעצת – המפקד, לכשייערך, צריך להיות ביוזמת ובהזמנת התנועות.
- 1991 – פרויקט חלוץ עם המשרד לקליטת העלייה בהנהלת מת"ן. יוצאים לדרך חדשה בניהול פרויקטים.
- 1995 – בעקבות רצח רבין – עימות בין המזכ"לים של הנוער העובד והלומד ובני עקיבא. תנועות אחרות מנהלות פעילות משותפת. מת"ן נשארת ניטרלית.
- 1996 – נפתלי דרעי, מזכ"ל מת"ן, מחליט להחזיר הקצבה מקרן העיזבונות. מת"ן מצהירה כי לא תשתמש בכספים עבור פרויקטים שאינם מבוצעים בפועל. חשב משרד החינוך מחליט שההקצבות תעבורנה רק דרך מת"ן.

- המחצית השנייה של שנות התשעים – בג"ץ בני עקיבא והבג"צים הבאים.
- 1999 – יציאת משלחות של תנועות הנוער לפעילות במחנה הפליטים במקדוניה (חבל קוסובו).
- 2003 – פרישת הצופים ממת"ן למעט מוועדת מפעלים. הקשר עם המזכ"ל נמשך.
- 2003 – דוח ועדת שפירא. הסדרת תקנת תנועות הנוער.
- 2005 – בג"ץ הצופים בנושא ממלכתיות התנועה.
- 2005 – אישור תקנת שנת שירות בתנועות הנוער.
- 2005 – חתימת אמנה בין רשויות מקומיות, משרד החינוך ומת"ן.
- 2006 – עידן חדש מול משרד החינוך. עיגון בסיס התקנה (יולי תמיר שרת החינוך ואחריה גדעון סער).
- 2011 – דוח ועדת טרכטנברג. שבחים לתנועות הנוער על פעילותן במחאה החברתית ותוספת של 20 מיליון שקל לבסיס התקציב, בדגש פעילות בפריפריה. חיזוק תקנת שנת שירות.
- עשור של יוזמות – יעדים לאומיים: חינוך אקלימי, בטיחות בדרכים, שילוב ילדים ונוער עם צרכים מיוחדים, שומרי סף, חיזוק הפריפריה.
- 2020-2021 – תנועות הנוער מתמודדות עם מגפת הקורונה.
- 2023 – יצירת קשר עם מרוקו ותחילת תהליך של הכשרת מדריכים ומסעות, בשיתוף עם מועצת הנוער הגרמנית וארגוני נוער במרוקו.
- 2023 – במהלך הניסיונות להוביל הבנות ומציאת המשותף – אוטובוס "התקווה בת שנות אלפיים" בנושא הרפורמה/המהפכה המשפטית והמחאה כנגדה.
- אוקטובר 2023 – מלחמת חרבות ברזל. מת"ן מתארגנת מיידית למיזמי התנדבות ולפעולה בסיוע לתושבים מעוטף עזה שפנו מיישוביהם.
- 2024 – "אוטובוס התקווה" יוצא למסע בתחנות בחברה

הישראלית בניסיון לחזק את המשותף ולגשר על עמדות מנוגדות. חברי מטות התנועות מבקרים במכללת ספיר, נפגשים עם מפונים, עם בני משפחות שכולות ועם נציגת קיבוץ נירים שהתפנה לאחר 7 באוקטובר. בסיום המסע מניחים נר ודגל על קברי חללי קיבוץ בארי שנקברו קבורה זמנית בבית העלמין בקיבוץ רביבים ומקיימים טקס והתייחדות עם זכרם של בוגרי התנועות שנרצחו ונפלו במלחמת חרבות ברזל.